

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in ob.

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za po. 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača

četr leta
Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 8. maja 1924.

Telefon štev. 552

STEV. 53.

Ing. chem. Dušan D. Kostić.

Naše carinske konference.

Ministrstvo financ — generalna direkcija carin — je z razpisom 216 z dne 25. oktobra 1923 v svrhu pravilne in enoobrazne uporabe predpisov carinskega zakona, tarife in v obče vseh predpisov, ki se nanašajo na poedine carinarnice, v svrhu čim uspešnejšega pobiranja napačnega pojmovanja in poslovanja, v svrhu vzajemnega objašnjevanja v vseh primerih, kjer se pojavljajo nasprotna stališča, najposled, da se doseže pravilno, enoobrazno in čim brže izvrševanje vseh poslov, določila, da se imajo pri vseh carinarnicah vršiti carinske konference vsaj vsakih 15 dni. Na konferencah naj se vršijo diskusije o izproženih vprašanjih, da bi se po zaslišanju raznih mnenj prišlo do enotnih sklepov.

V Ljubljani je bilo do sedaj 7 carinskih konferenc v prostorih Trgovske in obrtniške zbornice in 2 v tarifnem oddelku carinarnice. Na prvi konferenci je bilo nad 100 udeležencev, toda število je padalo, tako da je zadnji konferenci prisostvovalo v cellem 10 uradnikov in samo 2 do 3 iz krogov trgovcev. Vzrok za to je iskati v tem, da se s strani kompetentnih faktorjev premalo upoštevajo zahteve gospodarskih krogov in tudi samih uradnikov. — Tako bodo ostale tudi carinske konference samo lepe ideje in želje brez vsake realne koristi.

Prva konferenca se je vršila 26. novembra 1923. Prisotni so bili vsi uradniki ljubljanske carinarnice, več članov in uradnikov Trg. in obrtniške zbornice, Gremija trgovcev, Zveze industrijcev, mnogo trgovcev in špediterjev, celokupno nad 100.

Na prvi konferenci, katero je vodil upravnik carinarnice g. Rupel, se je razpravljalo med drugim o ustanovitvi carinskega biroja za Slovenijo in o načinu analize, ki se vrši pri uvozu blaga. Vprašanje je sprožil g. Ivan Jelačin ml., ki se je pritožil proti kemičarom carinarnice, ker zahtevajo, da se iz vsakega zaboja masti vzame vzorec od 250 gramov za analizo.

Upravnik carinarnice g. Rupel je pojasnil, da se mora po veljavnih predpisih vzeti iz vsakega šestega zaboja po en vzorec za analizo. Z ozirom na to sem na V. carinski konferenci na prošnjo mnogih trgovcev in carinskih posrednikov stavil predlog, katerega ni sprejela niti carinarnica, dasi so s predlogom soglašali prav gotovo vsi prisotni. Moj predlog ni proti obstoječim predpisom, kakor je to rekel sam upravnik, toda ga ne more sprejeti na pritožbo »nekaterih uvoznikov«. Da se trgovski krogi upoznajo z mojim predlogom, ga hočem na ponovno izraženo željo trgovcev samih ponoviti na tem mestu.

Generalna direkcija carin je z razpisom št. 216, z ustanovitvijo carinskih konferenc zasledovala namen, da bi se doseglo povsod enoobrazno in po mogočnosti čim brže ocarinjenje. V predpisih carinskih kemičnih laboratorijev so tudi posamezne administrativne naredbe. Pri carinarnicah v Beogradu, Zagrebu, Skoplju in Subotici se v svrhu čim hitrejšega odpravljanja blaga vrši analiza nekaterih produktov na licu mesta. Taki produkti so: mineralno olje, laneno olje, črna nafta, zemeljske barve, svinjska mast i. d., ki se dajo zelo lahko in takoj ugotoviti. Na ta način se izognejo dolgotrajne manipulacije, ki gredo na škodo tako strank, kakor tudi carinskih uradnikov. Navedel bom samo en primer: Kaj se mora napraviti pri uvozu masti ali olja?

Zborovanje trgovcev v Mariboru.

V torek, dne 29. aprila t. l. je priredilo občaslovensko trgovsko društvo v Mariboru društveni sestanek, katerega se je udeležilo nad polovico članov. Predsednik g. Šošterič je otvoril sestanek in v svojem pozdravnem nagovoru povdargal težak položaj pridobitnih slojev, katerega v izdatni meri poostrejuje visoki davčni predpisi. Društvo se je zaradi tega odločilo, da se priredi poljudno predavanje o davkih in naprosilo službeno v Mariboru navzočega uradnika Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo g. Zagarja, da poda na sestanku poljudno sliko o naših davkih. Predavatelj je nato uvodoma v kratkih obrisih pojasnil neenakomernost davčne obremenitve, ki jo kaže uradna statistika in v nadaljnjih izjavanjih povdargal, da vstvarja razlike v prvi vrsti v Sloveniji veljavna davčna zakonodaja, katero smo prevzeli iz bivše Avstrije. Najboljše ilustrira neenakomernost zakonodaje dejstvo, da se plačuje za popolnoma enako hišo z isto najemnino v Bosni 538 Din, v Srbiji 443 Din, v Dalmaciji in Sloveniji 941 Din, v Vojvodini 610 do 933 Din in v Ljubljani 1496 Din hišno-najemnega davka. Enaka neenakomernost se kaže tudi pri drugih davčnih vrstah, osobito pri posebni pridobitni, s katero so najhujše obremenjene Slovenija, Dalmacija in Vojvodina. Neenakomernosti pa ne vstvarjajo le različni zakoni, ampak tudi različno izvajanje zakonov. Slovenija je plačala v proračunskem letu 1922/1923 nad 25 milijonov dinarjev davka na poslovni promet. Komisija, ki je proučevala v posameznih pokrajinah izvajanje zakona o davku na poslovni promet, je ugotovila, da se v Sloveniji zakon povsem eksaktno izvaja in davek v redu odpremlja. Kljub temu pa finančni minister z uspehom pobiranja tega davka v Sloveniji ni bil zadovoljen in je bil mnenja, da je pri nas trgovina tako cvečota in industrija tako razvita, da bi se dalo doseči izdatno ugodnejše uspehe. V zadnjem času pa smo brali razpis generalne direkcije neposrednih davkov štev. 6590 z dne 7. marca t. l., ki izrecno navaja, da nekatera davčna oblastva v drugih pokrajinah še danes ne izvajajo zakona o davku na poslovni promet in da niso še pobrale niti pare tega davka, kar očitno kaže, da centralna oblastva pri drugih pokrajinah ne gledajo v taki meri na eksaktno izvajanje zakona, nego v Sloveniji. V nadaljnjih izjavanjih je g.

predavatelj pojasnil ustroj najobčutnejših davkov v Sloveniji, osobito pri posebni pridobitni, dohodnini in hišno-najemnem davku, katere izdatno poostrejuje linearni povisek. Zanimiva so bila njegova izjavanja glede dohodninske davčne lestvice, ki, usmerjena na predvojne razmere, po svoji progresiji spričo občutne devalvacije valute ne vstreza več sedanjim razmeram. G. predavatelj je nato v kratkih obrisih obrazložil akcije, katere je izvedla Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani za omiljenje davčnih bremen in mnogoštevilne predloge, ki se tičejo praktičnega izvajanja zakonov, n. pr. glede plačilnih nalogov, predpisnih izkazov, preračunavanja invalidskega davka itd. Nadalje je pojasnjeval občutnost novih trošarin-skih predpisov o žganju, ki nalagajo trgovcem ob sočasni oprostitvi agrarcev od tega davka, poostreno kontrolo in nova bremena za nabavo kontrolnih aparatov in zbiralnikov. Nato je prešel na takse in pristojbine, ki se povišujejo in iz srbijanskega zakona avtomatično proširjajo na ostale pokrajine. V Srbiji se že od nekdaj ni polagala posebna važnost na direktne davke. To dokazuje dejstvo, da je celokupna industrija, trgovina in obrt plačevala v predvojni dobi znatno manj davka, nego državni in občinski uradniki. Zato je bil in je še tem bolj občuten sistem taks in pristojbin. Za nas je torej položaj dvakrat neugoden. Na eni strani plačujemo visoke direktne davke, katerih merila so uravnana po tem, da jih izpolnjujejo razmeroma znosne takse z raznimi ugodnostmi, na drugi strani pa visoke takse, povišane in proširjene iz srbijanskega zakona, ki je polagal na takse največjo važnost. Posamezne takse so se enostavno proširile tudi v primerih, da so v protislovju s trgovskimi zakoni in obrtnimi redi v posameznih pokrajinah, odnosno, da se z ozirom na zakone in upravne predpise posameznih pokrajin ne morejo uporabljati. Najnovejši zakon obsega tudi razne takse, katere po svojem bistvu ne spadajo v takсни zakon, ker so stvarno neposredni davki, n. pr. gostilničarske takse, takse za tantijeme, za službene prejemke itd. Predavatelj je končno omenjal prizadevanja interesnih zastopstev, da se omili takсна bremena in izrazil upanje, da bodo merodajni krogi prišli vendarle do prepričanja, da je enkrat vendar treba struno

vsaj toliko zrahljati, da ne poči. — Predsednik g. Šošterič se je g. predavatelju zahvalil za poučna izjavanja, ki kažejo, da se interesna zastopstva živo brigajo za omiljenje davčnih in taksnih bremen in nato omenjal nujno potrebo, da se znova uvedejo plačilni nalogi. Apeliral je na solidarnost pridobitnih krogov v vseh gospodarskih vprašanjih, ker le z enotnim nastopom in tesno organizacijo bo mogoče olajšati težak položaj trgovskega stanu. Po njegovem govoru je omenjal zbornični svetnik g. Weixl, da posamezniki polagajo premalo važnosti na sodelovanje pri prireditvi davkov in napovedi ali sploh ne vlagajo ali pa vlagajo take napovedi, ki niso verjetne, ker je na prvi mah razvidno, da niso pravilne. Godijo se pa tudi slučaj, da marsikdo še danes ne ve, kaj je dohodek, zavezan dohodnini, ker napoveduje večkrat tudi kosmate prejemke itd. Iz svoje prakse navaja par drastičnih primerov in apelira na navzoče, da posvete napovedovanju večjo pozornost.

V nadaljnji debati, katere so se osobito živahno udeleževali gg. Pintar, Novak, Šošterič in Weixl, se je razjasnjevala takсна dolžnost trgovskih računov, pobotnic in blagajniških blokov oziroma listkov ter občutnost in obseg linearnega povišanja davkov. Tekom debate se je med drugim ugotovilo, da so v trgovskih in obrtniških krogih običajni trgovski listki, ki se izročajo odjemalcem, ki kupijo blago proti takojšnjemu plačilu, zavezani računskemu kolku (10, ozi. 20 par), ako vsebujejo podatke o prodanem blagu in o ceni in ako je iz listka posneti ime tvrdke, ki je blago prodala. Pri tem je brez pomena, ako ni razvidno iz listka ime kupca, ker je račun tudi brez te označbe zavezan računskemu kolku.

Končno je predsednik g. Šošterič s primernim nagovorom zaključil dobro uspeši sestanek z apelom na slovensko trgovstvo v Mariboru, da se bodočega sestanka udeleži v še znatnejšem številu.

Helfferich kot valutni politik.

Pri veliki železniški katastrofi pri Bellinzoni ponesrečeni nemški politik Helfferich je bil med najboljšimi poznavalci nemškega denarstva in že pred vojsko izboren valutni politik. Že v devetdesetih letih preteklega stoletja je izdal znamenite spise o zlati valuti. Leta 1898. je priobčil kot privatni docent na berlinski univerzi veliko delo o reformi nemškega denarstva v dveh zvezkih. Leta 1901. je izdal predavanja o trgovski politiki, ki jih je imel v Hamburgu. Glavno njegovo delo je bila temeljita razprava o denarju in o bankah, izdana leta 1903. in 1904. Zelo razširjeno je bilo njegovo za ljudstvo spisano delo »Deutschlands Volkswirtschaft 1898 bis 1913«; izšlo je tik pred svetovno vojsko, poudarjalo je ogromno bogastvo in neizčrpne vire nemške države in je dvignilo zaupanje ljudstva. Je pa Nemcem tudi veliko škodovalo; kajti pri pogajanjih v Versailles so se sklicevali zavezniki v prvi vrsti na Helffericha in njegovo knjigo. Rekli so: če Helfferich sam prizna, kako ste bogati, zakaj bi pa potem ne plačali tiste odškodnine, ki jo hočemo od vas?

Bil je zmeraj za zlato valuto in se je do najzadnjih dni boril za to, da se povrne Nemčija k nji. Neki lanski načrt je bil vsega uvaževanja vreden; lastil si je tudi avtorstvo misli o rentni marki, česar mu pa niso hoteli priznati.

Karol Teodor Helfferich je bil rojen leta 1872. v Renški Pfalzi kot sin

Revizor in carinik ugotovijo število sodov. Iz vsakega petega soda je vzeti po predpisu 250 g masti odn. olja za analizo. Ako je mast prišla v zabojih (kantah), se mora vsaki peti zaboj odpreti, tako da je potem nemogoče poslati dotični zaboj izven Ljubljane. Ta posel je zelo dolgotržen. Zapečatiti, napisati etikete, pregledati in podpisati od revizorja in uradnika, vse to je zelo dolgotrajno. — Etiketa mora biti po pravilih na kartonu prešita z vrvjo, vrv omotana okoli steklenice, pritegnjena preko zamaška in zapečatena z voskom s štampiljko carinarnice. Na etiketi sami je številka deklaracije, številka vagona in številka soda, označba blaga, uvoznika, na desni strani podpis revizorja in carinika, na levi strani prisotnega pregledovalca. Tako pripravljeni vzorci se pošljejo iz tarifnega oddelka upravniku carinarnice na podpis in komaj nato v kemični laboratorij. Manipulacija traja v najboljšem slučaju celi dan, medtem ko bi kemičar na licu mesta mogel ugotoviti kakovost blaga tekom pol ure in bi trgovci dobili blago za toliko časa prej.

Predlagal sem zato, da se, ako so že kemičarji carinarnici na razpolago, to izkoristi in da se s kemično ugotovitvijo na licu mesta manipulacija poenostavi, posli olajšajo in izvedejo hitreje, tako kakor se to dela po drugih carinarnicah.

Kolike koristi bi bilo to za poslovne kroge, to znajo najboljši sami trgovci in carinski posredniki, ki zahtevajo dnevno, da se analiza izvrši na licu mesta. V prilog temu navajam še en slučaj: Standard Oil Comp. je z deklaracijo 885 z dne 19. aprila t. l. prijavila za ocarinjenje dva vagona olja. Pregled se je izvršil istega dne, no, gornja manipulacija je povzročila, da so vzorci za analizo prišli h kemičarju komaj 23., tedaj komaj peti dan, medtem ko bi se to moglo izvršiti takoj.

Poleg gornjega sem stavil še druge predloge, koristne za pospeševanje poslov, toda rezultatov ni dosedaj še nobenih.

Smatram, gospod urednik, da sem s tem ugodil Vaši želji, naloga trgovcev pa je, da si sami pomagajo, jaz sem jim z uslugami v mejah možnosti vedno na razpolago.

tovarnarja. Študiral je državno in narodno gospodarstvo na univerzah v Münchenu, Berlinu in Strassburgu, 1894—1898 je v svrhu poglobitve znanja veliko potoval. Leta 1898 se je habilitiral na berlinski univerzi za bankarstvo in finance in je predaval tudi o kolonialni politiki. Hitro je avanziral od stopnje do stopnje. Leta 1906. je stopil iz državne službe in je postal ravnatelj Anatolske (maloazijske) železnice. Leta 1908. je postal ravnatelj Nemške banke v Berlinu. Med vojsko, januarja 1915, je bil imenovan za tajnika državnega zaklada, leta 1916. za državnega tajnika notranjih zadev kot naslednik Delbrücka in je postal tudi namestnik državnega kancelerja. Leta 1917. je vse skupaj pustil, ni našel v parlamentu pravega razumevanja. Pustil je tudi zastopstvo Nemčije v Rusiji, poverjeno mu leta 1918. Veliki so bili še njegovi načrti, toda nesreča pri Bellinzoni mu je prestrigla nit življenja.

Bilanca praškega pomladanskega sejma.

Mednarodni sejmi so kakor nalašč za to, da spoznamo splošni gospodarski položaj kakšne dežele, njene produktivne zmoglosti in splošni nivo. Na sejmih se ne osredotoči samo ponudba vse industrije, temveč vidimo tam tudi razmerje domače industrije napram mednarodnemu povpraševanju. Ravno na sejmih kot osrednjih točkah povpraševanja in ponudbe se najlažje orientiramo. Gotovo je, da sejmji cen ne regulirajo samo navzdol. Eden najvažnejših pogojev za njih uspešno delovanje je njih mednarodnost. In prav tak je bil praški velesejm.

Letošnji pomladanski praški velesejm je zaključil z nepobitnim kupčijskim in gospodarskim uspehom. Ker je konkurenčna zmoglost Nemčije tako zelo zmanjšana, ni bilo o uspehu tudi mogoče dvomiti, niti za trenutek.

Tvrdke, ki so razstavile, so imele vesesko zadovoljive uspehe, tako domače tvrdke kakor inozemske. Z ozirom na februarško trgovsko bilanco, ki se je zaključila z aktivom osmih milijonov in pol, so že vnaprej lahko označili one predmete, po katerih bi bilo povpraševanje posebno veliko. Zlasti bombažovo blago se je v prvih dveh mesecih dobro držalo in se je dvignil eksport od januarja na februar od 103 milijonov na 200. Volna in volneno blago izkazuje številke 83 in 135, železnina 69 in 105, steklo in stekleno blago 73 in 103 itd.

Inozemstvo se od leta do leta za ta velesejm bolj zanima. Splošna udeležba je bila letos za 30% boljše kakor lani. V inozemstvo so poslali okoli 15.000 legitimacij, 900 domačih razpečevalnic je pa prodalo okoli

70.000 legitimacij. Število dnevnih kart je bilo 110.000, število znakov za razstavljalce pa 800. Prvi dan je prišlo na sejm 60.000 ljudi, druge dneve 20.000 do 30.000. Poset je bil torej prav živahen. Inozemstvo je poslalo povodom velesejma v Prago vse polno odposlanstev in zastopstev; omenimo naj 150 člansko bolgarsko ekspedicijo, 50 člansko bosansko zastopstvo, delegacije trgovcev iz Sarajeva, Ljubljane, Splita, Lvova, Besarabije, Nemčije, Avstrije, Ogrske, Rumunije, Amerike, Holandske, Belgije, Švedske, Danske, Litve, Estonke, Rusije, Anglije, Francije, Turčije, Egipta, Perzije, Bolgarije, Japonske, Švice, Španske, Mehike, Chile, Brazilije, Paragvaya, Uruguaya, Kanade, Indije in Italije. Zlasti veliko zanimanje je vzbudila dvajsetorica ameriških kupcev iz Novega Yorka; seveda so jim šli kar moč na roko. Vzrok, zakaj so prišli, je gotovo še bolj zanimiv, kakor pa dejstvo samo. Amerika je dobra kupovalka v Evropi, in ker je v sedanjem času Nemčija ni popolnoma zadovoljila, se je obrnila na Češkoslovaško. Celo Nemčija sama je v Pragi kupovala, posebno igrače in tekstilije.

Marsikdo je dvomil nad uspehom zato, ker je praški sejm neposredno sledil onemu v Leipzigu. Pa strah ni bil utemeljen. Lipski sejm je bil v začetku sicer prav dobro obiskan in je marsikdo tudi zares hotel tam kupiti; a izredno visoke cene nemškega blaga so pokazale, da Nemčija še ne more povsod tekmovali. Zato nemška industrija z uspehom ni bila zadovoljna in veliko kupcev je odšlo v Prago. Tu so boljše opravili. Cene češkoslovaškega blaga so že na svetovni pariteti. Tudi inozemske tvrdke, ki so v Pragi razstavile, so dobro opravile, če so bile le konkurenčne zmoglosti. Mehikanski razstavljalci so na primer pridobili 150 resnih kupcev; prav tako je omeniti Italijo, Anglijo, Francijo in posebno razstavo ruskih knjig. Na mednarodnem avtomobilnem trgu je razstavilo 22 svetovnih tvrdk, na trgu motornih koles pa 20. Zanimanje je bilo veliko in so znašala naročila 5.000.000 Kč. Pač dosti.

O posameznih strokah bi bilo tole pripomniti:

Stavbna industrija je bila predmet velike inozemske pozornosti. Tla iz ksilolita so zahtevali zlasti Bolgari, matrice in šablone Rumuni, Bolgari, Italijani, Angleži in Indijci; cement, apno in šamotno blago Nemci, Ogrji in Poljaki; glinasto keramiko Jugoslavlani, Nemci, Poljaki, Švicarji in Amerikanci, pa tudi domačini; šamotke zlasti Poljaki in Jugoslavlani; pečnice za peči pa Poljaki, Rumuni in Jugoslavlani.

Kovinska industrija je veliko prodala; kupčije so bile večji del manjše, pa ni manjkalo tudi večjih. Jugoslavlani, Bolgari in Rumuni so kupovali stroje, kuhinjsko opremo, nože vilice,

emajlno blago itd. Vodilne tvrdke so razstavile najboljše proizvode, ki jih je doslej zmogla češkoslovaška industrija.

Tudi letna in pohištvena industrija je menda z uspehom zadovoljna; posebno se pozna to v zahtevi nekaterih tvrdk, da hočejo na jesenskem sejmu še enkrat tako velik prostor, kakor so ga imele sedaj. Glavni predmeti povprašanja, tako domačih, kakor inozemskih kupcev so bile garniture, klavirji in glasbeno orodje.

Tudi tekstilna stroka je napravila lepe kupčije; zlasti je šlo bombažovo blago, moška in ženska volnena konfekcija, slamniki, čipke, vrvi itd.

Isto velja o usnjarski in čevljarjski industriji; pa tudi o drugih, tako o galanterijski, stekleni, kemični, in živilski ter o industriji igrač. Skupaj se lahko reče: Letošnji praški pomladanski velesejm je dosegel popoln trgovski in moralni uspeh.

Trgovina.

Davčni vijak in cene. Po poročilih iz Londona je bil v angleškem parlamentu sprejet predlog državnega kancelerja Snavdena, da se zniža obdajanje živilskih predmetov. Cene za čaj, sladkor in kakao so se radi tega po trgovinah takoj znižale, tako da hišne gospodinje prav efektivno čutijo olajšave pri svojih gospodinjinskih stroških. Pri nas se hoče cene olajšati z raznimi prisilnimi sredstvi in zakoni o pobijanju draginje. Tu vidimo vzgled, ki dokazuje, da je glavni krivec visokih cen davčni vijak, ne pa trgovec, kakor naša javnost tako rada očita.

Statistika zunanje trgovine za leto 1922. Statistika naše zunanje trgovine za leto 1922., katero izdaja Generalna direkcija carin, je izšla in se more kupiti za ceno Din 100.— pri vsaki carinarnici.

Insolvence na Dunaju. Na Dunaju se množe, kakor poročajo listi, insolvence iz dneva v dan. Tekom dobrih dveh tednov je bilo prijavljenih 85 ustavitve plačil.

Madžarsko-jugoslovanska trgovska pogajanja, ki bi se bila imeli začeti te dni, se začno šele 12. maja, ker naše priprave zanje še niso končane.

Industrija.

Povišanje produkcije sladkorja v Italiji. Po poročilih listov, znaša površina, posajena s sladkorno peso, letos 125.000 hektarjev, kar pomeni napram predhodnemu letu povečanje za 30%. V slučaju normalne produkcije bi ta dosegla na tej površini 3.7 do 4 milijone metrskih stotov sladkorja, medtem ko znaša potreba samo okrog 3.1 milijona metrskih stotov.

Karteliranje madžarskih tovarn za vagonne. Po vesteh iz Budimpešte nameravajo ustanoviti madžarske tovarne vagonov kartel z ozirom na nameravane velike državne dobave. Madžarska vlada je namreč na podlagi sanacijskih protokolov dolžna dobaviti Jugoslaviji na ra-

čun reparacij 1125 vagonov različnih tipov in 85 lokomotiv. Dobava bo reprezentirala približno vrednost 6.5 milijonov zlatih kron. Naročilo dobe tovarne šele potem, ko se dogovori madžarska vlada z jugoslovensko državno železnico, odnosno vlado.

Carina.

Temelji nove carinske tarife. V novi carinski tarifi bodo popolnoma na novo izdelani sledeči deli: lesni izdelki, steklo, papir, železo in železno blago. Nova tarifa bo obsegala 700 števil. Tedaj za 30 več nego stara. Dosedanji sistem minimalnih in maksimalnih postavk odpade. Načrt nove tarife je izdelan na podlagi avtonomne tarife, pri čemer se upošteva znatna zaščita domače industrije. Postavke nove tarife so določene v efektivnem zlatu, carinski nadavek se bo določal po stvarni, resničnemu tečaju zlata odgovarjajočih paritetah. Nova tarifa v vseni zasleduje pospeševanje izvoza.

Zvišane občinske trošarinske naklade v Ljubljani. Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal naredbu, da sme mestna občina ljubljanska v kritje občinskih potrebščin pobirati naslednje zvišane občinske trošarinske naklade: na rum itd. po 15 Din od litra, na špirit in žganje po 15 Din za hektolitersko stopinjo (za liter alkohola); na vino v steklenicah po 10 Din od vsake steklenice in na pivo po 50 par od litra. Prost občinske trošarinske naklade je oni špirit, ki se v znanstvene namene prejema brez plačila državne trošarine in poleg tega oni špirit, ki se dovoljuje v znanstvene in zdravilne namene inšpektorju ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani.

Carinska kontrola češkoslovaških turistov v Jugoslaviji. — Po časopisnih vesteh je naše finančno ministrstvo izdalo carinskim oblastim v Mariboru, Koprivnici in Subotici nalog, da po možnosti gredo pri carinski kontroli na roke češkoslovaškim turistom.

Trhoveljski premoji in drva

dobavljaja

DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA,
Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.
Plačilo tudi naobroke!

Promet.

Za znižanje železniških tarifov. Trgovinski minister dr. Krizman je zahteval pri prometnem ministru znižanje železniške tarife za prevoz posameznih industrijskih in konzumnih predmetov. Kot primer je navedel, da stane prevoz enega vagona moke iz Beograda do Splita 5000 Din, prevoz enega vagona moke iz Barija v Italijo po morju do Splita pa samo 350 Din. Na ta način se favorizira italijanska industrija.

Iz poštne službe. — Pri poštah uradih Ptuj, Murska Sobota in Dolnja Lendava se je ukinila nočna služba za telegraf in telefon ter se obenem uvedla celodnevna služba.

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

»Verujte meni, to ni izmišljeno,« povzame Tinkeles z vsiljivim glasom, »njegov oče je pod vplivom nekoga, ki hoče doseči njegovo propast. Po čemu hočete zgubljati vaš denar pri ljudeh, ki jim ni več rešitve?«

»Kdo je ta vrag, ki ima barona v svoji oblasti?« vzklikne prestrašeno in nepremišljeno Wohlfart.

»Kaj vam koristi ime,« odgovori hladno žid, »na noben način vam ga ne izdam. Če bi vam ga tudi povedal, nimate nobenih koristi vi in ne gospod Rothsattel, kajti vi ne poznate moža in gospod baron najbrže tudi ne.«

»Ali je mogoče ta mož Ehrenthal?« vpraša Anton.

»Imena vam ne morem povedati, toda Ehrenthal ni,« odvrne Tinkeles.

»Ako hočete, da verujem vašim besedam, mi morate natančneje vse pojasniti. Jaz moram zvedeti ime tega moža in hočem vse vedeti, kar veste o njem in gospodu baronu.«

»Prav nič nisem slišal,« odgovori jedljuje, »kajti govorjenje ljudi se razprši v zraku kot vonj, in vsak, kdor posluša, razume po svoje. Ne morem vam na noben način razodeti, kar sem slišal, četudi me bogato nagradite. Tudi nočem, da bi morda pričal o tem pred sodnijo; kar govorim, je samo za vaše uho, gospod Wohlfart, in ne za druge.«

Gospod Anton, povem vam, da sta dva človeka sedela mnogo večerov, večkrat na leto, na ograji ob potočku in sta tiho šepetala med seboj. Voda je šumljaje šepetala spodaj, onadva pa zgoraj na obrežju. Da, gospod Wohlfart, jaz pa sem ležal v izbi na svoji slamnjači in poslušal. Bila sta popolnoma prepričana, da spim. Velikokrat sem slišal iz njunih ust ime »Rothsattel« ter ime njegovega poslasta. Prav dobro torej vem, da zasleduje g. Rothsattelna na vseh njegovih potih nesreča, toda naprej ne vem ničesar. Sedaj sem vam vse povedal ter lahko odidem. Moj dober svet naj vam bo kot plačilo za oni dan, ko ste se z orožjem borili za volno in za kožo. In tudi vi se boste spominjali na dano mi obljubo.«

S skrbnim obrazom ga je poslušal Anton. Od Bernharda je zvedel, da je

baron z Ehrenthalom v zvezi in to občevanje mu ni bilo povšeči. Toda vseeno ni mogel razumeti Tinkelesovih besed, zdele so se mu popolnoma nemogoče. Čez nekaj časa spregovori: »Kar sem danes slišal od vas, me je silno vznemirilo. Mogoče se vendar lahko spomnite na imena in posamezne besede, ki ste jih slišali.«

»Mogoče se jih spomnim,« odgovori žid z nekako čudnim izrazom, česar pa zamišljeni Anton ni opazil. »Tako smo sklenili sedaj naš račun, jaz sem vam pripravil veliko skrb in nevarnost, toda sem vam sedaj storil veliko uslugo. Da, veliko uslugo,« je ponovil Tinkeles in uprl oči v prizadetega Antona. — »Ali potrebujete zlatnike?« vpraša kar naenkrat s spremenjenim glasom. »Lahko vam jih zamenjam za dukate in bankovce.«

»Saj veste, da ne delam denarnih kupčij,« odgovori Anton raztreseno.

»Mogoče bi oddali nekaj dunajskih menic na dobre hiše?«

»Jaz ne bom oddajal nobenih menic,« odgovori ježno Anton.

»Dobro,« reče Tinkeles, »vprašam menda lahko; nato se obrne k vratom. Pri vratih še nekaj časa postoji. »Možakarju, kateri je pripeljal konja na ogled in čakal na gospoda pol dne-

va, sem moral plačati dva goldinarja. To je izdatek, ki sem ga porabil za vas in prosim, da mi jih vrnete.«

»Hvala Bogu!« zakliče Anton in se nehote nasmeji. »Sedaj ste zopet stari Tinkeles. Ne, ne, teh dveh goldinarjev ne dobite.«

»Torej vi mi nočete odvzeti zlatnikov za dunajske bankovce?«

»Tudi ne,« odvrne Anton.

»Z Bogom!« reče Tinkeles. »Če se zopet vidiva, sva zopet stara prijatelja.« Nato prime za kljuko. »In če bi radi vedeli za moža, ki lahko napravi Rothsattelna tako majhnega kot trava na cesti, ki jo lahko vsak pohodi, tedaj vprašajte po knjigovodju Ehrenthalu z imenom Itzig.« S temi besedami se Tinkeles poslovi. Anton skoči za njim, toda žid ni slišal njegovih kliče, kajti hitro je smuknil skozi vrata. Ker je Anton dobro vedel, da se bo skoro gotovo prav kmalu oglašil, je šel zamišljen v svojo sobo.

Kar je slišal, je hotel na vsak način sporočiti mlajšemu Rothsattelnu. Vedel je sicer, da to njegovemu občutljivemu prijatelju ne bo vseeno, »toda moram mu povedati,« si reče sam pri sebi; »danes večer grem prav zgodaj k njemu in mu razodenem, kar sem slišal.« (Dolje prih.)

Denarstvo.

Razglas o kurzihi listin, izdanih na zlato ali inozemsko valuto, za čas od dne 1. do vstetega dne 31. maja 1924. Da bi se pravilno pobirale takse po zakonu o taksah in pravilno določala pristojnost za sojenje, je določil gospod minister za finance z odločbo I br. 12.510 z dne 21. aprila 1924, ker se menjava vrednost listin, izdanih na zlato in inozemsko valuto proti dinarju, nastopne kurze, po katerih se morajo preračunavati na vrednost dinarja vse listine, ki slovejo na zlato ali inozemsko valuto: 1 napoleon 282 Din; 1 turška lira v zlatu 319 Din; 1 angleški funt 348 Din; 1 ameriški dolar 80 Din; 100 francoskih frankov 500 Din; 100 švicarskih frankov 1410 Din; 100 grških drahem 150 Din; 100 italijanskih lir 355 Din; 100 češkoslovaških kron 236 Din; 100 madžarskih kron 0.105 Din; 100 rumunskih lejev 42 Din; 100 bulgarskih levov 58 Din; 100 španskih pezov 1100 Din; 100 nizozemskih goldinarjev 2975 Din; 100 danskih kron 1329 Din; 100 avstrijskih kron 0.113 Din; 1.000.000 poljskih mark 9 Din; 100 belgijskih frankov 424 Din. Ti kurzi morajo veljati za čas od dne 1. do dne 31. maja 1924. Po teh kurzihi se pobirajo tudi luške takse.

Razno.

Za pravice narodnih manjšin. — Na mednarodnem kongresu sociologov je bila sprejeta v zaščito narodnih manjšin resolucija, ki zahteva: 1. ustanoviti treba na Dunaju opazovalni urad, ki bo proučeval položaj, v katerem žive narodne manjšine, raziskoval njihove politične, kulturne in gospodarske razmere ter zbiral predvsem številk, proti katerim se je najtežje boriti; 2. zahteva se, da se mora ugotoviti, kdo ima pravico govoriti v imenu narodne manjšine; 3. tlačena manjšina ima pravico, da se radi storjenih jej krivic pritoži. O pritožbah naj odloči v zadnji inštanci mednarodno razsodišče, kjer sede zastopniki najrazličnejših držav kot nepristranski sodniki; 4. ako bi se gospodujoča država ne hotela ukloniti mednarodnim sklepom, se jo mora prisiliti s spoštovanju manjšin. Pravice narodnih manjšin ne morejo biti več domača zadeva ene države, marveč zadeva vsega kulturnega sveta. Nadzorstvo nad opazovalnim uradom ima prezeči Društvo narodov.

Natečaj za umetnostno-obrtno načrte. Zveza obrtnih združenj za Bosno in Hercegovino v Sarajevu razpisuje zaradi premajhnega števila udeležencev pomembni natečaj za izdelavo: 1. diplome, ki se bo podeljevala kot nagrada razstavljenecem na II. obrtnoindustrijski razstavi v Sarajevu. 2. Načrta (ne skice) kolajne za isto priliko. 3. Načrta za znak iste razstave. — Nagrade: za prvo 1000 Din, za drugo 600 Din, za tretjo 500 Din. Natečaja se morejo udeležiti državljani SHS. Dela se morajo poslati najkasneje do 15. maja t. l. Podrobne informacije daje: Savez zanatlijskih združenj, Sarajevo, Jeliča ulica 28.

Uradni razglas proti tihotapstvu. — Uradno se objavlja: Tihotapstvo z vsemi monopolskimi predmeti se je zlasti v zadnjem času tako razvilo, da to stanje že ogroža v državnem proračunu predvideno vsoto dohodkov iz monopolov. Radi tega je narodna skupščina na predlog ministrskega sveta v seji dne 30. marca 1924 v členu 76 finančnega zakona za l. 1924/1925 uzakonila sledečo odredbo: »Od plačane kazni in ocenjene vrednosti tihotapskih predmetov dolžna vsota se po odbitku stroškov, monopolne takse in takse po taksnem zakonu razdeli tako-le: ena tretjina pripade državnim blagajni, ena tretjina onim, ki krivca primejo ali ga pomagajo izslediti brez ozira, ali so državni organi ali ne, in ena tretjina fondu za pobijanje tihotapstva.« Iz tega je razvidno, da nagrade za zasačenje tihotapcev niso deležni samo državni organi, temveč vsakdo, ki tihotapca prime ali pomaga, da se tihotapci izsledijo in pri-
mejo.

Mednarodni vzorčni sejem v Padovi.

— V Padovi se bo vršil VI. mednarodni sejem vzorcev od 5. do 19. junija t. l. Podrobnejše informacije je dobiti v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani med uradnimi urami.

Beograjski sejem. — Kakor se čuje, se bo vršil velesejem v Beogradu v avgustu t. l. Gre za vzorčni sejem vseh vrst industrijskih in poljedelskih artiklov. Vlada je dala sejmu na razpolago znesek 22 milijonov Din.

Rusko žito za Češkoslovaško. — Za češkoslovaško velenakupovalno družbo konsumnih društev je pravkar dospel v Trst transport 5000 ton ruskega žita. Navedena družba je izvozila za sovjetske državne zadržne organizacije v Rusijo 3000 q deteljnih semen in 620 q semenkega graha.

Idealni mariborski maturanti. Letošnji maturanti državne gimnazije v Mariboru se pripravljajo pod protektoratom g. ravnatelja dr. Josipa Tominška, da se podajo po maturi pod vodstvom gg. profesorjev na poučno potovanje po naši državi. To potovanje pa ne bo zgolj zabavna ekskurzija, ampak zamišljeno je tako, da bo velikega kulturnega pomena za vse kraje, kamor bodo prišli, predvsem pa bodo posvetili največjo pažnjo industriji, obrti in trgovini v Sloveniji in vsestranskemu zblizanju Jugoslovancov. Predavati hočejo namreč na svojem potovanju v brezplačnih, vsemu občinstvu dostopnih predavanjih o razmerah v Sloveniji, tako prosvetnih, industrijskih, trgovskih in sploh gospodarskih. Predavanja bodo po možnosti tudi ilustrirali s skioptičnimi slikami, za katere se bodo kakor tudi za podatke o obratu, obrnili na večja podjetja v Sloveniji. — Smatramo te zamislike mariborskih maturantov zelo lepim in hvalevrednim ter priporočamo našim pridobitnim krogom, da jim z vsestransko podporo gredo na roko. Njihovo potovanje bo pravzaprav nekaka propaganda za Slovenijo, za njeno industrijo, obrt in trgovino. Zato naj ti krogi uvažujejo pomen tega podjetja ter jim naklonijo tudi denarno podporo. — Mariborski gimnaziji pa, ki daje naši domovini tako idealne in za napredek našega narodnega gospodarstva tako navdušene maturante, častitamo.

Trgovski register.

Vpisale so se nastopne firme: 302. Sedež: Fužine. Besedilo firme: L. Matijan, valjni mlin. 303. Sedež: Jesenice. Besedilo firme: Anton Stekar, carinsko posredništvo. 304. Sedež: Ljubljana. Besedilo firme: Josip Erzin, trg. agentura in komisijska trgovina. 305. Sedež: Ljubljana. Besedilo firme: J. F. Gaberšček, trgovina s tehničnimi in električnimi predmeti. 306. Sedež: Maribor. Besedilo firme: Andrija V. Jovanović, carinski posrednik. 307. Sedež: Medno. Besedilo firme: Janko Cirman, trgovina z lesom. 308. Sedež: Meža pri Dravogradu. Besedilo firme: Ljudomil Nabergoj, carinsko posredovanje. 309. Sedež: Topol. Besedilo firme: Ivan Žnidaršič, trgovina z lesom.

Izbrisale so se nastopne firme: 316. Sedež: Dolenji Logatec. Besedilo firme: Emilija Trelec. 317. Sedež: Kočevje. Besedilo firme: J. Kajfež. 318. Sedež: Moste pri Ljubljani. Besedilo firme: Ivan Krošelj.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Tržna poročila.

Zagrebski tedenski sejem (30. apr.). Sejem je bil jako slab, ker se je danes vršil letni sejem v Veliki Gorici. Inozemskih kupcev je bilo prav neznatno število. Cene za kg žive teže: voli domači I. 14.5 do 15.75, II. 13 do 14, III. 12 do 13, bosanski I. 13 do 14, II. 11 do 13, III. 9 do 11, biki 12.5 do 13.5, krave domače I. 13 do 14, II. 12 do 12.5, III. 10 do 11, junaci domači I. 14 do 15, II. 13 do 14, bosanski 11 do 13, telice domače I. 13 do 14, II. 12.5 do 13.5, bosanske III. 11 do 12, teleta 15 do 16, svinje nepitane 21 do 22, pitane 22.5 do 24, prasci do enega leta 18 do 26, preko enega leta 19 do 20 Din. Konji za komad: težki 12.000 do 15.000, lahki 10.000 do 11.000,

kmetijski 6000 do 7000, jezdni 8000 do 10.000 Din. Konji za klanje 2.5 do 4 Din kilogram žive teže. Krma: seno neprešano I. 125 do 138, II. 100 do 112, presano 150, otava 130 do 162, detelja in lucerna 140 do 175, slama I. 100 do 125, II. 75 do 100 Din za 100 kg.

Cene za vinogradniške potreščine. — Modra galica 9.5 do 10.5 Din za 1 kg franko Zagreb, žveplo 3.25 do 4.25 Din za 1 kg, rafija 11 do 13 Din, natrijev triosulfat 6.50 do 7, galun 5 do 5.50 Din za 1 kg.

Cena za kavo na tržaškem trgu. Ureditev dovoza tega blaga iz Brazilije, ki jo je predpisala barziljska vlada, je imela to posledico, da je dovoz ob koncu letošnje dobe večji, nego je bil ob koncu lanske dobe, ko dovoz še ni bil enakomerno urejen. V zadnjem tednu je dosegel uvoz 286.000 bal napram 73.000 balam v istem tednu lanskega leta in napram 150.000 v letu 1922. Od začetka sedanje sezone znaša dovoz 11.176.000 bal napram 8.363.000 balam v letu 1923. in 10.230.000 balam v letu 1922. Večjemu dovozu v zadnjem letu odgovarja seveda tudi večje odpošiljanje. Od sedaj se je odposlalo 11.268.000 bal napram 8 milijonom 514.000 balam v isti dobi leta 1922. Podatki iz zadnjih devetih mesecev dokazujejo, da je svetovna potrošnja kave narasla na približno 21 in pol milijonov bal. Ker je svetovna proizvodnja padla za 4 milijone bal in ker se ceni prihodnji pridelek v Braziliji samo na kakih 10 milijonov bal, se da sklepati, da zaloga od prihodnjega pridelka ne bodo obilne. Za sedaj pa ni računati — vsaj po mnenju tukajšnjih strokovnjakov — z novim skakanjem cen, ker je dovoz, kakor rečeno, obilen.

Umetna gnojila na zagrebškem trgu. Superfosfat 115 do 120, kalijeva sol 150 do 155, apneni dušik 325 do 330, Thomaseva žlindra 150 do 160 Din za 10 kg.

Cene sladkorja na tržaškem trgu. Mnogo sladkorja se je prodalo na Angleško in zato so se zaloge na tržaškem trgu skrcile. Povpraševanje je postalo na podlagi dosedanjih — razmeroma nizkih — cen nekoliko živahnije. Bilo je sklenjenih precej kupčij. Važno za tržaški trg je, da se potrdila o izvozu blaga, ki so potrebna za izvoz na Grško, lahko napravijo v Trstu, tako da ni treba, da bi ta potrdila prilagali češkoslovaški prodajalci. Cene v Trstu za 1000 kg: ogrski sladkor v prahu in kristalih za maj 26.05—26.10 šterlingov, češkoslovaški sladkor v kristalih 26.10 do 27.10, v kockah 27.15—28.5 šterlingov.

Cene tekstilijam. Po mišljenju strokovnjakov se pričakuje, da bodo cene tekstilnim proizvodom na Češkoslovaškem poskočile. Razlog je, da se je volna koncem meseca januarja podražila za 30 do 40 odstotkov. Istotako so poskočile cene za lan. Z bombažem se vrši ista špekulacija, kakor s sladkorjem.

Stara pesem

izkopana iz tritisočletnega groba
egiptovskega kralja.

OPEKO kdor dobro hoče dobiti,
ta v Račju jo mora zdaj naročiti.
STREHO trpežno kdor hoče napraviti,
opeko iz Račja mora nabaviti.
DENAR si prihrani, srečo privabi,
blago »OPEKARNE V RAČJU« kdor rabi.
To pesmico danes vsak mora znati;
to šolarčku skrbna pravi že mati.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani. Gremij trgovcev za politični okraj Ljubljana okolica in Zveza trgovskih gremijev in združenj za Slovenijo naznanjajo, da imajo telefonsko številko 927.

GREMIJ TRGOVCEV LJUBLJANA.

(Dalje.)

Dalje je ljubljanski gremij poslal odločno resolucijo na pristojno ministrstvo, da se strokovnemu šolstvu dovolijo potrebne podpore, ker nikakor ne gre, da morajo organizacije same vzdrževati šolstvo, za kar je v prvi vrsti poklicana država. Žal je ostala akcija do sedaj brez uspeha. Gremij se je udeležil občnega zbora pomočniškega zbora; poslal je dva zastopnika. Gremij se je obrnil na upravo velesejma, da bi se dovolilo gremijalni šoli prost vstop na velesejem, kakor učitelstvu, tako tudi učencem, kar bi bilo velikega pomena. Žal ni

uprava velesejma uvidela te potrebe in je izdala le 15 vstopnic za enkratni vstop učitelstvu. Upamo, da nam bo uprava letos bolj naklonjena, kakor je bila lani. Na prošnjo združenja jugoslovanskega učitelstva o priliki kongresa lanskega leta, da se jim nakaže kaka podpora, se žal nismo mogli ozirati, ker gremijalna pravila ne dopuščajo dajanja podpor v take svrhe. Pri poštnem ravnateljstvu je gremij dosegel, da so se izdale tiskovine v slovenskem jeziku in da se je tudi pravilnik prevedel v slovenščino. Gremij je vložil na poštno ravnateljstvo prošnjo za zopetno uvedbo poštnega urada št. 6 na Miklošičevi cesti. Poštno ravnateljstvo prošnji ni ugodilo, ker je bila od strani ljudske posojilnice stavljena prevelika najemnina. Gremij se je zavzel pri Zvezi gremijev in Trgovski in obrtni zbornici, da se izposluje kreditiranje carine, žal, generalna direkcija vsled določbe § 47. in 49. car. zakona ni mogla ugoditi. Na poziv Trgovske in obrtniške zbornice se je gremij izjavil proti temu, da bi smeli avstrijski potniki nemoteno posecati naše sejme, ker imamo že itak dovolj domačinov. Glede državnih praznikov je gremij pri Trgovski in obrtniški zbornici, kakor tudi pri Zvezi gremijev večkrat naprosil, da isti naprosijo v Beogradu za natančnejše podatke glede praznovanja državnih praznikov, no, definitivno odločitev smo prejeli še le pretekli mesec in je bilo tudi od strani zveze objavljeno v dnevnikih in Trgovskem listu katere državne praznike imamo. Gremij se je zavzel za izboljšanje železniškega prometa na dolenski progi ter za postavitev še ene tehtnice na kolodvoru v Šiški. Davčni administraciji je gremij na prošnjo predlagal nekatere trgovce v svrhu pojasnila o višini prometa. Nakazala se je klub trgovskih akademikov podpora 500 Din v delno kritje stroškov za poučno potovanje. Gremij se je obrnil septembra meseca na vse poslance, da se zavzamejo za ukinitve zakona o pobijanju draginje. Napravila se je vloga na glavni odbor Narodne banke, da bi dovolila sezonske kredite, prošnja se ni mogla uvaževati, pač pa se vpoštevajo največ izvozniki. Na poziv Zveze gremijev, se je tudi ljubljanski gremij odločno izjavil proti temu, da bi se trgovskim uslužbencem izdajale delavske legitimacije. Vložil se je priziv proti sklepu občinskega sveta, ki je naložil povišanje občinskih doklad od 85 na 200% za kritje občinskega primanjkljaja na obč. prid. II. in III. razreda. Gremij je pristopil društvu Trgovska akademija kot član in podpornik ter se je nakazala podpora 2660 Din kot članarina in podpora. Na zvezo se je napravila vloga radi reekspedicije vagonov. Proti povišanju blagovne tarife pri železniškem prometu se je gremij odločno zavzel na pristojnih mestih, žal brez uspeha. Dalje se je napravilo posebno vlogo na policijsko ravnateljstvo in pokrajinsko upravo, glede pravilne vožnje po mestu, da se preprečijo neprestane nesreče, ki so se dogajale. Uspeh je bil povoljen. Gremij je opozoril ministra saobračaja na velike nedostatke na progi ozkotirne železnice med Bosanskim in Slavonskim Brodom. Odločno se je gremij izjavil proti takratnemu povišku 30% na hišno najeminski davek. Po iniciativi Zveze gremijev, da bi se naši trgovski akademiki podali v češkoslovaško državo v svrhu izvežbanja itd., je gremij naprosil Pomočniški zbor, ki je radevolje pristal na to, bil pa je mnenja, da imajo v prvi vrsti Čehi večji interes na tem, da pošljejo oni njihove akademike v Jugoslavijo, ker jim gre za pridobitev tržišča, nam gre zgolj za pridobitev praktične nadaljnje izobrazbe. Gremij je vložil odločen protest proti povišanju stojnine na železnici in obenem prosil za podaljšanje ležarine prosti rok za carinsko blago. Ker je bilo lani veliko pomanjkanje carinskih uradnikov vsled odhoda k vojakom, je gremij interveniral pri direkciji carin, in nam je odgovorila, da bodo uvaževala našo pritožbo, da se nastaviijo novi uradniki. O priliki podržavljenja južne železnice se je gremij zavzel za to, da se celo omrežje železnice v Sloveniji združi pod skupno upravo in pod eno ravnateljstvo za Slovenijo. Napravilo se je vlogo na vse poslanske klube, da intervenirajo pri ministrstvu pravn za hitrejšo reševanje trgovskih pravn. Gremij se je udeležil v obilnem številu spre-

jema čehoslovaških industrijcev. Vložil se je oster protest na delegacijo ministrstva financ, na pokrajinsko vlado in občinski svet proti uvedbi davka na table in kazala. Gremij se je pridružil akciji mariborskega gremija, da se omeji podeljevanje obrtnih listov za trgovske agenture ter smo se zavzeli za to, da se ta obrt koncesionira. Pri g. delegatu ministrstva financ smo dosegli, da se je naši prošnji glede odplačevanja davkov v obdobjih posameznih trgovcev ugodilo in da je delegat dal nalog vsem davčnim oblastvom, da imajo v tem oziru postopati milejše in da se mora utemeljenim prošnjam ugoditi. Na poziv Trgovske zbornice se je gremij odločno izjavil proti uvedbi tantijeme na ocari-njene pakete, ki veljajo samo za trgovce. Gremij je stavil Trgovski in obrtniški zbornici predloge za uvoz in izvoz v Gradijo. Na poziv zbornice se je gremij zavzel, da se odškodnina na ekspresne pošiljke in osebno prtljago zviša od 12 na 20 Din.

Volitve v dohodninsko cenilno komisijo.

Dne 5. januarja t. l. so se vršile volitve v cenilno dohodninsko komisijo in je takrat gremij sklenil kompromis z zvezo obrtnih zadrug za Slovenijo in z Jugoslovansko obrtno zvezo enoten nastop v znak solidarnosti pri davčnem sistemu. Gremij je sklical takrat dva sestanka vseh davkoplačevalcev in sicer enega na Vrhniki in št. Vidu. Poročali so gg. Zebal in Ogrin ter moja malenkost. Obeh sestankov se je udeležilo veliko število davkoplačevalcev ter so bili enodušno sprejeti sklepi, da se pri volitvah nastopi enotno. Volitve same so pokazale velik napredek v organizacijskem oziru, žal so nekateri gremiji polagali na te volitve premalo važnosti, zato so prišli v nekaterih okrajih trgovci v ozadje. Zveza sama je pravočasno opozorila vse gremije v Sloveniji na važnost teh volitev ter vspodbujala k akciji za vpostavitve sporazuma z gospodarskimi korporacijami za enoten nastop. Vspeh je bil nepri-

čakovano dober in ko bi se povsod postopalo tako kot v Ljubljani in nekaterih okrajih, bi prišli v vseh krajih v komisijo taki ljudje, do katerih ima trgovstvo zaupanje. Vsem članom cenilne komisije smo na predlog Zveze, katera je izdala posebno brošurico o pravicah in dolžnostih cenilnih članov, razposlali isto brezplačno, da se zamorejo natančno informirati o poslovanju cenilne komisije in bodejo imeli na podlagi teh podatkov tudi boljši vpogled pri sejah cenilne komisije ter upa na podlagi tega imeti v bodoče jasnejšo sliko o poslovanju cenilne komisije. Dalje je gremij odposlal svoje zastopnike na gospodarsko konferenco v Zagreb, ki se je vršila dne 27. januarja t. l. Na tej konferenci se je sklepalo o važnih vprašanjih kakor: davčna bremena gospodarskih slojev, vprašanja kredita za trgovino in industrijo in druga važna vprašanja sedanjega položaja. Sklenila se je resolucija, katera je bila objavljena v vseh dnevnikih in katero so pozneje zastopniki zbornice,

med temi tudi predsednik zbornice g. Knez, osebno izročili ministrskemu predstvedstvu v Beogradu. Udeležencev na tej konferenci je bilo preko 500, kateri so zastopali celokupno trgovino, obrt in industrijo v naši državi. Prihodnja taka konferenca se vrši letos maja meseca v Skoplju. Na prošnjo nekega tukajšnjega člana se je gremij obrnil na Trgovsko in obrtniško zbornico, da intervenira pri poštnem in brzojavnem ravnanstvu, da izda v bodoče denarne kuverte v večji obliki, ker sedanje niso udobne za denarni promet v pislih. Oblika istih naj bode tako velika, da se zamore spraviti v en zavitek do 200 komadov stodinarskih bankovcev in v tem primerna višina. Upamo, da bo zbornica z njeno intervencijo uspela. (Dalje prih.)

Hrastovih hlodov

oddam večjo množino takoj, franko vagon Staracerke ali Kočevje po primerni ceni. — IVAN SOBE, trgovec v Polomu pri Kočevju.

Pozor železninarji!

Preje kot se oskrbite s Friedländerjevo emajlirano posodo, železnimi pečmi vseh vrst, štedilniki, pečnimi vratci in drugimi litimi predmeti, zahtevajte specialni cenik od tvrdke E. I. A. G. FERRUM, PRAG, FRIEDLAND, po zastopniku

BEOGRAD

Zmaj od Nočaja 9 a

A. M. MEVORANA SINOV

ZAGREB

Kopčevićeva ulica 7./II.

TISKARNA "MERKUR"

TRG. IND. D. D.

TELEFON 552

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, letake, pravila, vizitke, trgovske in uradne tiskovine itd.

LASTNA KNJIGOVESNICA

Ivan Jelačin

Ljubljana

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Zaloga sveže pražene kave mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna posrežba!

"Zahtevajte cenik!"

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh opremljenih Gritzer, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. En gros!

"OPALOGRAF"

popolnoma nov, samo parkrat rabljen se prodaja po znižani ceni.

"ZORA" družba z o. z.

Ljubljana

Kralja Petra trg št. 2, pritličje.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanaslo, kameninasto in stekleno robo.
Na debelo! Na drobno!

TVRDKA

A. VOLK

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.
Telefon št. 449.
Brzjavi: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Bohoričeva ulica 24

Zadruga za izvoz jajec, t. z. z. o. z., Št. Jurij ob juž. žel.

Vabilo

II. redni občni zbor

kateri se vrši

v četrtek, dne 8. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih g. Klajnska v Št. Juriju ob juž. žel.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav načelnika.
2. Prečitane in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelnika in nadzorstva o poslovanju v preteklem letu.
4. Predlaganje računskega zaključka za leto 1923.
5. Predlog za spremembo pravil.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Po § 31. pravil sklepa občni zbor veljavno, če je zastopan najmanj deseti del zadrugarjev, v slučaju nesklepnosti se vrši čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih ali zastopanih zadrugarjev.

Edini tih pisalni stroj z omejeno trpežnostjo

L. C. SMITH & BROS, Mod. 8

brez najmanjšega ropota, ker so vsi tečajji na krogličnih ležiščih.

Zastopstvo:

Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6./I.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl, kit in zajamčeno čisti firnež najboljšje vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA Z OM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Vsakovrstno

moško perilo

po znižanih cenah priporoča

tovarna perila "TRIGLAV"

G. Vojska in drug

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 8
nasproti hotela Štrukelj

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gume, sukanec, vezeno, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Sodove kupim

večjo množino, nove ali rabljene, velikost od 100—700 kg in sicer iz črne in pocinkane pločevine.

Najnižje ponudbe in množino sporočiti

Franc Majdič-u, trgovcu v Kranju.

10 krat dražje nego z ogljem

→ Stroški pri vporabi bencina

Vozi brez bencina!

Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent.

"Hag-Generatorjem"

Prospekt in reference daje

Jugo-Hag

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

→ Stroški pri vporabi oglja